

## ประเทศไทยกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในเวทีโลก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนเป็นอย่างมาก โดยสหประชาชาติและประชาคมระหว่างประเทศต่างให้การยอมรับว่า ประเทศไทยมีการพิทักษ์และส่งเสริมสิทธิมนุษยชนที่รวดเร็วและก้าวหน้า แต่ยังคงมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเมื่อได้มีการเผยแพร่ผลการประชุมคณะมนตรีด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council – HRC) ที่เปิดเผยรายงานประจำปี เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2560 ที่ผ่านมา โดยได้มีการระบุถึงรายชื่อประเทศที่ปรากฏการตอบโต้/แก้แค้น (reprisal) ต่อพลเมืองที่เป็นนักเคลื่อนไหว ซึ่งประเทศไทยเป็น 1 ใน 29 ประเทศที่ติดกลุ่ม “รังแกนักเคลื่อนไหว”

ต่อกรณีดังกล่าว นางรุธาภรณ์ สุคนธทรัพย์ รองอธิบดีกรมสารนิเทศ รักษาการแทนอธิบดีกรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ระบุว่า ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนที่ปรากฏอยู่ในรายงาน คือ กรณีที่ทางการไทยฟ้องร้องดำเนินคดีต่อผู้จัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวน 3 ราย ซึ่งเป็น ข้อมูลเก่า เนื่องจากทางการไทยได้ตกลงถอนแจ้งความดำเนินคดีต่อบุคคลทั้ง 3 แล้วเมื่อต้นเดือนมีนาคม 2560 และขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างดำเนินการตามขั้นตอนการถอนฟ้อง ซึ่งคณะผู้แทนไทยได้เคยชี้แจงกรณีนี้แล้วในการนำเสนอรายงานการดำเนินการของไทยตามพันธกรณีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เมื่อวันที่ 12 – 13 มีนาคม 2560 ณ นครเจนีวา

ทั้งนี้ เหตุการณ์ดังกล่าวกระทบต่อความน่าเชื่อถือของประเทศไทยด้านสิทธิมนุษยชน โดยคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การสหประชาชาติ ณ นครเจนีวา ได้จัดทำหนังสือถึงข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เพื่อแจ้งพัฒนาการล่าสุดของกรณีที่พักพิงประเทศไทยในรายงานฯ รวมทั้งยืนยันถึงนโยบายของรัฐบาลในการให้ความสำคัญต่อประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน และมาตรการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนของไทย ที่จะประกาศให้เรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นวาระแห่งชาติในเดือนธันวาคมที่จะถึงนี้

รัฐบาลไทยให้ความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการเคารพสิทธิมนุษยชนตามหลักปฏิบัติสากล โดยปัจจุบันกระทรวงยุติธรรมกำลังจัดทำร่างแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2562 – 2566) โดยตั้งใจที่จะบรรจุมาตรการส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชนให้แก่กลุ่มต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจากเดิม 15 กลุ่ม ซึ่งจะรวมถึงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน (Human rights defenders) และสื่อมวลชน เพื่อคุ้มครองและ

รับรองเสรีภาพในการแสดงออก ซึ่งจะเป็นหลักประกันในการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในอนาคต

นอกจากนี้ นับจากปี 2559 จนถึงปัจจุบัน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ได้ร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจัดทำ **"คู่มือนักปกป้องสิทธิมนุษยชน"** เพื่อเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนใช้เป็นคู่มือในการทำงาน และยังร่วมกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติหารือร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อรับฟังข้อมูลสถานการณ์การละเมิดนักปกป้องสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ (กลุ่มสหพันธ์เกษตรกรภาคใต้) และร่วมพิจารณาถึงมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ณ จ.สุราษฎร์ธานี

โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอแก้ไข พ.ร.บ. คุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 ให้ครอบคลุมถึงกรณีที่ยังไม่ได้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เพื่อเป็นการเพิ่มความคุ้มครองให้กับนักปกป้องสิทธิมนุษยชนด้วย